

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКМА КП(б)Б

№ 97 (8676) | 27 красавіка 1940 г., субота | ЦЕНА 10 КАП.

Учора на IV Сесіі Вярхоўнага Савета Беларускай ССР заслухан садаклад Бюджэтай Камісіі. Пасля садакладу пачалося абмернаванне дзяржаўнага бюджэта БССР на 1940 г. Сёння Сесія прадаўжае сваю работу.

Бюджэт Беларускай Савецкай Соцыялістычнай Рэспублікі

IV Сесія Вярхоўнага Савета БССР заслухала справаздачу аб выкананні дзяржаўнага бюджэта БССР за 1939 год і аб бюджэце на 1940 год, аб якім дакладчыкам даў справаздачу старшыня Бюджэтай Камісіі Вярхоўнага Савета БССР тав. Малина.

Дзяржаўны бюджэт Беларускай ССР на 1940 год, як і дзяржаўны бюджэт нашай вялікай Савецкай Саюза, прыняты аднагалосна VI Сесіяй Вярхоўнага Савета ССР, з'яўляецца бліскучым паказальнікам даўняга развіцця ўсіх галін нашай сацыялістычнай народнай гаспадаркі, культуры нацыянальнай па форме і сацыялістычнай па змесце, добрабываўшага нашага народа і паказальнікам росту і магутнасці краіны сацыялізма.

2.167.220 тысяч рублёў — такі каэфіцыент прадстаўленага ўрадам дзяржаўнага бюджэта БССР. Гэта велізарная сума, якая ярка сведчыць аб наўлічывым росце нашай краіны, аб велізарных магчымасцях, якія закладзены ў самой сацыялістычнай сістэме нашай народнай гаспадаркі.

17 верасня 1939 года наша любімая Чырвоная Армія, выконваючы волю савецкага народа, вызваліла працоўных Заходняй Беларусі з-пад пяты польскі пануў. Нашы рэспубліка па сваёй тэрыторыі павялічылася амаль у два разы, з лікам насельніцтва больш 10 мільянаў. Па ўсёй тэрыторыі беларускі народ з'яўляўся ў адно палі. Ажыццявілася справядлівае марна Беларускага народа. Беларускі народ з'яўляўся ў адно беларускую дзяржаву.

Вызваленне працоўных Заходняй Беларусі актывна ўключылі ў будаўніцтва сацыялізма ў нашай краіне. Яны разам з усімі савецкімі народам змагаюцца за далейшыя поспехі ў развіцці сацыялістычнай гаспадаркі, культуры і добрабыта. Яны разам з усімі народам Савецкага Саюза ўмацоўваюць абароназдольнасць краіны сацыялізма і ўмацоўваюць нашую любімую Чырвоную Армію.

1939 год прынес нам рэспубліцы вялікія дасягненні. Валодае прамысловасць БССР вырасла ў параўнанні з 1938 годам на 36,9 проц., у тым ліку па машынабудавальнай прамысловасці — на 34,4 проц., па машынабудавальнай — на 12,6 проц. Вялікія дасягненні дабіліся нашы калгаснікі ў справе ўмацавання калгасаў, павялічэння даходаў калгасаў і калгаснікаў.

Параўнальна з планам 1939 года дзяржаўны бюджэт БССР узрастае ў 1940 годзе на 825 мільянаў рублёў. Гэты рост бюджэта з'яўляецца сведчаннем таго, што наша большэвіцкая партыя, савецкі ўрад і вялікі Сталін працягваюць выключны клопат аб сваім народе.

Расходная частка бюджэта на 1940 год устаноўлена Саветам Народных Камісароў у суме 2.160.743 тысяч рублёў, што складае рост супраць выканання расходнай часткі 1939 года на 775.219 тысяч рублёў. Больш 86 процантаў усіх сродкаў дзяржаўнага бюджэта накіроўваюцца на фінансаванне дзяржаўных прамысловасці, на будаўніцтва новых фабрык і заводаў, значныя сродкі ўкладваюцца ў камуністычнае гаспадарку. Такое накіраванне бюджэтных сродкаў адпавядае патрабаванням трэцяй сталінскай пяцігодкі. Гэта з'яўляецца вынікам ажыццяўлення ўказанняў таварыша Сталіна, якія ён зрабіў на XVIII з'ездзе ВП(б) аб тым, каб дапамагчы і перагнаць найбольш перадавыя капіталістычныя краіны ў эканамічных адносінах.

УКАЗ

ПРЭЗІДЫМА ВЯРХОўНАГА СОВЕТА СССР АБ ПРЫСВАЕННІ Самур-Дывічынскаму каналу імя таварыша СТАЛІНА

Здавоўшы просьбу шматлікіх сходаў калгаснікаў — будаўнікоў Самур-Дывічынскага канала, інжынера-тэхнічных работнікаў, партыйных, савецкіх, камса-

мольскіх і іншых грамадскіх арганізацый Азербайджанскай ССР і прысоўбіў Самур-Дывічынскаму каналу імя таварыша Сталіна.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР М. КАЛІНІН.
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР А. ГОРКІН.
Масква. Газэль. 25 красавіка 1940 г.

У апошнюю гадзіну

ПРЫБЫЦЦЕ У МАСКВУ ЮГАСЛАўСКАГА ГАСПАДАРЧАЎ ДЭЛЕГАЦЫІ

25 красавіка ў Маскву прыбыла югаслаўская гаспадарчая дэлегацыя, узначальваемая п. М. Джорджэвіч (былы міністр фінансаў) і намеснікам міністра гандлю і прамысловасці п. С. Абрадзіч.

У састоў дэлегацыі ўваходзіць віцэ-прэзідэнт Нацыянальнага банка п. І. Мікіч, дырэктар Упраўлення знешняга гандлю міністэрства гандлю і прамысловасці п. Р. Вічачіч, член Выканаўчага савета Нацыянальнага банка п. І. Аўсенец, савецкі міністэрства замежных спраў п. В. Марковіч і сакратар дэлегацыі п. Д. Дзвалар — аташа міністэрства за-

межных спраў. Дэлегацыя суправаджае начальнік замежнага аддзела Цэнтральнага прэсбюро Югаславіі п. В. Дзічч.

На Кіеўскім вакзале дэлегацыю сустралі: намеснік Народнага Камісара знешняга гандлю ССР п. В. І. Бушараў, нам. старшыні Дзяржаўнага ССР т. А. А. Валянцін, в. а. начальніка аддзела гандлёвых дагавораў Наркамзнешгандля ССР т. Д. Дучч Чамуцін, зап. пратэктарыяльнай часткай ПЗГ т. П. П. Пракоруцін і рэфэрэнт аддзела гандлёвых дагавораў Наркамзнешгандля т. В. М. Есейкін.

Падпісанне англа-швейцарскага гандлёвага пагаднення

ЛОНДАН, 26 красавіка. (ТАСС). Міністэрства эканамічнай вайны паведамае, што учора было падпісана гандлёвае пагадненне паміж Англіяй і Швейцарыяй.

Чацвертая Сесія Вярхоўнага Савета БССР

ІНФАРМАЦЫЙНАЕ ПАВЕДАМЛЕННЕ

аб рабоце IV Сесіі Вярхоўнага Савета БССР 26 красавіка

26 красавіка IV Сесія Вярхоўнага Савета БССР прадаўжае сваю работу.

У 11 гадзін пачалося другое пасяджэнне.

Старшынястве — старшыня Вярхоўнага Савета БССР дэпутат Н. Г. Грэкава.

У парадку дня — садаклад Бюджэтай Камісіі Вярхоўнага Савета БССР.

Старшыня тав. Грэкава слова для садакладу прадстаўляе старшыня Бюджэтай Камісіі Вярхоўнага Савета БССР дэпутат В. Н. Малина.

Затым пачаўся спрэчка па дакладу Народнага Камісара Фінансаў Беларускай ССР дэпутата І. З. Сцяпанаву аб запыраванні дзяржаўнага бюджэта на 1940 год і запыраванні справаздачы аб выкананні дзяржаўнага бюджэта БССР за 1939 год, а таксама па садакладу старшыні Бюджэтай Камісіі Вярхоўнага Савета БССР дэпутата В. Н. Малина.

Старшыня Н. Г. Грэкава прадстаўляе слова дэпутату Б. Н. Дугашэўскаму (Брэсцкая абласць). Затым у спрэчках выступаюць дэпутат І. І. Панюсіні — Лодзьская акруга (Мінская абласць), дэпутат З. М. Норсан — Маладзечанская акруга (Вілейская абласць), дэпутат І. А. Крупеня — Дрысенская акруга (Віцебская абласць), дэпутат І. Ф. Церахаў — Горацкая акруга (Магілёўская абласць), дэпутат А. І. Федасюк — Ашмянская акруга (Брэсцкая абласць), дэпутат П. Г. Шапавалаў — Мотальская акруга (Мінская абласць), дэпутат Е. Т. Гуцкоўца — Чачэрская акруга (Гомельская абласць).

дэпутат С. М. Гласаў — Смагоньская акруга (Вілейская абласць).

Пасля выступлення тав. Гласава старшыня тав. Грэкава абмякчае другое пасяджэнне IV Сесіі Вярхоўнага Савета БССР закрытым.

На вчэрнім пасяджэнні IV Сесіі Вярхоўнага Савета БССР 26 красавіка прадэманстраваны спрэчкі па дакладу Народнага Камісара Фінансаў БССР дэпутата І. З. Сцяпанаву і садакладу старшыні Бюджэтай Камісіі Вярхоўнага Савета БССР дэпутата В. Н. Малина.

У спрэчках выступілі дэпутаты І. Н. Рабцаў — Багушэўская акруга (Віцебская абласць), І. М. Курган — Гомельская акруга (Гомельская абласць), М. В. Радзевіч — Гродзен-

ская Паўночная акруга (Беластоцкая абласць), С. І. Крун — Валкаўская акруга (Беластоцкая абласць), Б. К. Жур — Гарацінская акруга (Мінская абласць), А. Б. Озірскі — Вілейская акруга (Вілейская абласць), А. І. Кривоускі — Баранавіцкая акруга (Вілейская абласць), С. І. Царэнін — Дзяржынская акруга (Баранавіцкая абласць), Е. І. Уралава — Полацкая акруга (Віцебская абласць), Д. Я. Семчан — Пінская акруга (Вілейская абласць).

Пасля выступлення дэпутата Д. Я. Семчанка Старшыня Н. Г. Грэкава абмякчае трэцяе пасяджэнне IV Сесіі Вярхоўнага Савета БССР закрытым.

Чацвертае пасяджэнне IV Сесіі Вярхоўнага Савета БССР абудзецца 27 красавіка ў 11 гадзін раніцы.

ДЗЕННІК ПАСЯДЖЭННЯ СЕСІІ

Ранішняе пасяджэнне 26 красавіка

У 11 гадзін Старшыня Вярхоўнага Савета БССР Н. Г. Грэкава абмякчае другое пасяджэнне IV Сесіі Вярхоўнага Савета Беларускай ССР адкрытым.

Слова для садакладу Бюджэтай Камісіі Вярхоўнага Савета БССР прадстаўляе старшыня Бюджэтай Камісіі дэпутат В. Н. Малина.

Садаклад тав. Малина з'яўляецца яркай ілюстрацыяй росквіту сацыялістычнай гаспадаркі Савецкай Беларусі, росквіту культуры ўроўню і матэрыяльнага добрабыта працоўных. Тав. Малин паказвае, што Бюджэтай Камісіі лічыць неабходным асабліва адзначыць велізарны рост бюджэта рэспублікі на 1940 год, які ў параўнанні з мінулымі годам павялічыўся на 84,2 процанта.

Гарадскія апландэменты адказвае за даўняе вырасце Бюджэтай Камісіі аб тым, што рост бюджэта рэспублікі з'яўляецца яркай паказальнікам новай перадавой лепшына-сталінскай нацыянальнай палітыкі, на аснове якой ажыццяўляецца велізарная марна Беларускага народа аб з'яўленні яго ў адной сацыялістычнай дзяржаве.

— Савецкая Беларусь, — гаворыць тав. Малин, — павялічылася зара за сваёй тэрыторыі ў два разы, яна стала дзяржавай з 10-мільённым насельніцтвам.

Далей тав. Малин паведамае, што самым буйным артыкулам выдаткаў дзяржаўнага бюджэта БССР з'яўляюцца выдаткі на сацыяльна-культурныя мерапрыемствы. 895,5 млн. рублёў асцягваюцца на народную асвету дадуць магчымасць у 1940 годзе навукашчы ў школах Савецкай Беларусі 2 млн. дзяцей. У зале ўнікае вырасце асцягваюцца, калі тав. Малин указвае, што ў школах Савецкай Беларусі навукашчы такія колькасць дзяцей, якая перавышае насельніцтва некаторых еўрапейскіх дзяржаў.

— Бюджэтай камісія лічыць, што ўрад правільна падшоў да вызначэння даходаў і накіравання расходаў бюджэта. Тав. Малин уносіць прапанову запыраванні дзяржаўнага бюджэта БССР з некаторымі параўкамі, унесенымі Бюджэтай Камісіяй.

Бюджэтай Камісія прапануе павялічыць агульную суму даходаў дзяржаўнага бюджэта БССР на 1940 год на 9.262 тыс. рублёў за кошт прыбыткаў прамысловасці, гандлю, масловых даходаў і інш.

Тав. Малин, на разгляд і запыраванне выносіцца дзяржаўны бюджэт БССР у суме 2.176.482 тыс. руб.

Бюджэтай Камісія прапануе ўнесці параўкі ў расходную частку бюджэта на патрэбы камунальнай гаспадаркі, на добрабыт рэальных цэнтраў, на правядзенне мелірацыйных работ і на правядзенне калгасаў і калгаснікаў, якія заносіцца на рэспубліканскую Дошку пачоту, на выдаткі, звязаныя з правядзеннем дэкаў Беларускага мастацтва ў Маскву, на арганізацыю мастацкай самалейніцы і інш. Бюджэтай Камісія таксама ўносіць прапанову запыраванні справаздачы аб выкананні дзяржаўнага бюджэта за 1939 год.

У заключэнне тав. Малин гаворыць, што дзяржаўны бюджэт БССР на 1940 год — гэта яркае сведчанне новага гаспадарчага, культурнага і матэрыяльнага ўздыму Беларускага народа, народа, які ўстаў на ідзе па шляху будаўніцтва камуністычнага грамадства пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна. У зале даўна не змаўчае бурная авіяцыя. Дэлегацыя ўстаў. З усіх канцоў заты раздаюцца прывітаннія выклікі: «Няхай жыве партыя Леніна — Сталіна!», «Няхай жыве мурда ленінска-сталінска нацыянальна-палітыка!», «Няхай жыве гораціна Чырвоная Армія!», «Няхай жыве вялікі Сталін!».

Пачынаюцца спрэчкі. Старшыня Н. Г. Грэкава прадстаўляе слова дэпутату Б. Н. Дугашэўскаму (Брэст).

У яркай прамове тав. Дугашэўскі расказвае аб росквіце новага жыцця ў заходніх абласцях.

— Бюджэт Беларускай ССР, унесены СНБ БССР на разгляд Сесіі Вярхоўнага Савета БССР, прадстаўляе сабой яркае ад-

люстраванне росквіту ордэнаснай рэспублікі, гранічных перамогаў, якія дасягнутыя беларускім народам пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі і вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна.

20 год гаспадарылі польскія паны ў Заходняй Беларусі. Канцэнтраваным лагерам Карэцка-Бяроза — гага, бадай, усё, што з'явілася пабудаванае яны на Палессі. Школы не было. Ёсць вёскі ў Дзвінскім і Маладзечанскім раёнах, дзе 95—98 проц. насельніцтва аставалася неписьменным.

Усім іншым стала жыццё з устаноўленай савецкай уладай. За гэты час прамысловасць абласці ўжо дала прадукцыю на мільёны рублёў. Хутка ўстаўніць у строй вялікая вольная майстэрня — Днепрабурскі канал. Дружна вышлі засяляць сваю зямлю сяляне. Звыш 20 тысяч сялян падалі заявы аб уступленні ў калгасы. Ужо арганізавана 55 сельсаветаў. Калгасы Віцебскага раёна 23 красавіка закончылі сабур рэальных з'яўленняў. Упершыню на палі Палесся вышлі трактары.

Тав. Дугашэўскі пагрымлівае прапанову Бюджэтай Камісіі аб павялічэнні агульнай сумы даходаў і просіць вызлучыць дадатковы асцягваюцца для Брэсцкай абласці на рэканструкцыю тэатраў, міншавы гаспадаркі і інш.

Дэпутат І. І. Панюсіні (Дзержынск) у сваім выступленні звяртае ўвагу Сесіі на неабходнасць палітычнага добрабыта рэальных цэнтраў рэспублікі і ў прыватнасці горада Дзержынска.

Дэпутат З. М. Норсан (Вілейка) спытаўся на пытанніх утварэння народнай асветы ў заходніх абласцях БССР і ўнімае пытанне аб адкрыцці педатагічнага вучылішча ў Вілейцы.

У заключэнні сваёй прамовы тав. Борсак паўнамоцна паправае прапанову аб запыраванні дзяржаўнага бюджэта БССР з дадаткамі, унесенымі Бюджэтай Камісіяй.

У сваёй прамове дэпутат І. А. Крупеня расказвае аб велізарных поспехах сацыялістычнай сельскай гаспадаркі БССР. 750 тысяч сялянскіх гаспадарак абзеданы ў калгасы. На калгасных палках працуюць звыш 10 тысяч трактараў, 1.500 калгаснікаў, тысячы іншых складаных сельскагаспадарчых машынаў.

Тав. Крупеня звяртаецца да Сесіі з просьбай дадаткова асцягваюцца 3 мільёны рублёў на мелірацыйныя работы.

Слова атрымлівае дэпутат І. Ф. Церахаў.

Горацкія студэнты працоўныя, — гаворыць прамова, — асцягваюцца 57 мільярд на абарону нашай вольнае радзімы. Няхай гэта будзе гэтым пачаткам раздзімаем усім падпалычым вайны супраць Савецкага Саюза.

Далей тав. Церахаў расказвае аб развіцці народнай гаспадаркі абласці, аб росце добрабыта працоўных і росквіце культуры.

Тав. Церахаў выражае ўдзячнасць, што дзяржаўны бюджэт Беларускай ССР будзе выкананы і дэпутат прадстаўляе бюджэт на запыраванне Сесіі граба адорыць і справаздачу аб выкананні бюджэта за 1939 год — запыравіць.

Выступае дэпутат А. І. Федасюк (Брэсцкая абласць). Ён ўхваляе прапанову не раз перавыравацца бурнымі апладысмантамі.

— Таварышы дэлегацыі, — гаворыць тав. Федасюк, — гэтая Сесія з'яўляецца чарговай радаснай падзеяй у жыцці працоўных заходніх абласцей БССР. Пачатак новаму нашаму жыццю пакаляе звыш 17 мільярд. Гэты дзень стане імем вялікага народнага свята. Залатымі літарамі ён будзе ўпісан у гісторыю Беларускага народа.

Цэферы дзяржаўнага бюджэта на 1940 год, — гаворыць далей тав. Федасюк, — сведчаць аб вялікім росквіце народнай гаспадаркі і культуры Савецкай Беларусі. Мы асабліва адчуваем штодзённымі клопатамі нашай партыі і лоднага друта працоўных усяго свету любімага Сталіна аб пачыццях матэрыяльнай і культурнага ўроўню працоўных заходніх абласцей.

Слова прадстаўляе дэпутату П. Г. Шапавалаву (Пінская абласць). Ён расказвае аб вялікіх дасягненнях Пінскай абласці за 7 месяцаў існавання швейцарскай улады.

Доўга не змаўчаў аўтаный пакрывацца яго заключныя словы: «Няхай жыве наша вольнае радзіма!», «Няхай жыве партыя большэвікоў!», «Няхай жыве Вялікі, наш родны і любімы Сталін!».

Затым выступіла дэпутат Е. Т. Гуцкоўца. Яна прыводзіць даныя аб росце а гэта ў год асцягваюцца па шатры сацыяльнага забеспячэння.

Перад канцом ранішняга пасяджэння выступіў дэпутат С. М. Гласаў. Ён гаворыць аб гранічных перамогах сацыялістычнай сельскай гаспадаркі, аб вялікіх асцягваюцца, якія ўладаюцца ў справу не далейшага развіцця.

Асабліва межа тав. Гласаў прывячае пытанню ператварэння баіот Беларусі ў вольнае палатоннае калгасны палі. Тав. Гласаў пагрымлівае просьбу дэпутата Курэніна аб павялічэнні асцягваюцца на мелірацыйныя работы ў размеры 3-х мільянаў рублёў.

Пасля выступлення тав. Гласава ранішняе пасяджэнне закрываецца.

Вячэрняе пасяджэнне 26 красавіка

На вчэрнім пасяджэнні IV Сесіі Вярхоўнага Савета БССР 26 красавіка прадэманстраваны спрэчкі па дакладу Народнага Камісара Фінансаў БССР дэпутата Сцяпанаву аб дзяржаўным бюджэце БССР на 1940 год і па садакладу старшыні Бюджэтай Камісіі Вярхоўнага Савета БССР дэпутата Малина.

Старшыня Н. Г. Грэкава прадстаўляе слова дэпутату І. Н. Рабцаву (Віцебская абласць).

Тав. Рабцаў гаворыць аб тым, што дзяржаўны бюджэт Беларускай ССР, прадстаўлены на запыраванне IV Сесіі Вярхоўнага Савета БССР, — гэта выдатная ілюстрацыя вялікіх поспехаў, дасягнутых ордэнаснай рэспублікай, пры брацкай дапамозе вялікага рускага народа, пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна.

Тав. Рабцаў просіць Сесію ўлічыць заўвагі, зробленыя Бюджэтай Камісіяй, і звяртаецца з просьбай асцягваюцца 2 мілья рублёў на будаўніцтва ў Віцебскай абласці.

Выказваючы думку ўсіх прысутных, тав. Рабцаў у заключэнні сваёй прамовы выказвае ўдзячнасць, што дзяржаўны бюджэт БССР на 1940 год будзе поўнамоцна выкананы.

Выступае дэпутат І. М. Курган. Ён спытаўся на поспехах, дасягнутых лёгкай прамысловасцю рэспублікі за год сталінскіх пяцігодкаў. Тав. Курган пакрывацца, што поўнае асцягваюцца сродкаў на бюджэт 1940 года забеспячэнні яшчэ большым ўздымам лёгкай прамысловасці. Прамоўца паправае расказвае аб мерапрыемствах па пашырэнню і рэканструкцыі прамысловасці лёгкай прамысловасці ў заходніх абласцях БССР.

На трыбуне — дэпутат М. В. Радзевіч. Яго прамова гучыць вялікай радасцю і шчасцем савецкага грамадзяніна. Першыя словы шчырай удзячнасці і любіва азімлі працоўных заходніх абласцей БССР ён прывячае вялікаму Сталіну. У зале доўга не спынае бурная авіяцыя.

Машыніст Гродзенскага дэпо, дэпутат сацыялістычнага парламента Міхай Вікенціевіч Радзевіч расказвае пра новае, радаснае жыццё.

— Я вельмі ўважліва слухаў даклад тав. Сцяпанаву аб дзяржаўным бюджэце на 1940 год, — гаворыць тав. Радзевіч. — Мые радзе кожная пфюра. У іх я бачу новы росквіт шчаслівага жыцця працоўных.

Таварышы дэлегацыі! 25 год прапую я на чыгуны. Ніколі ў думках не было, што я буду выступаць з такой пачотнай трыбуны. За тое, што пры савецкай уладзе я стаў сапраўдным чалавекам, палікае дзякуй камуністычнай партыі, рэнамаў Сталіну. Клянусь да канца быць адданым сваёму народу.

У зале грміць доўга незмаўчаўца авіяцыя. Раздаюцца прывітаннія выклікі ў чысь камуністычнай партыі, у чысь правадыра народаў вялікага Сталіна.

Выступае дэпутат С. І. Крун (Беластоцкая абласць). Ён гаворыць аб тым, што асцягваюцца бюджэта на сацыяльна-культурныя мерапрыемствы змяняць аблічча гарадоў і вёсак заходніх абласцей БССР, якія зажалі новым, светлым жыццём пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі.

Дэпутат Е. Б. Мур адзначае вялікую

ролю бюджэта ва ўмацаванні абароннай магутнасці краіны Саюза.

Слова прадстаўляе дэпутату А. В. Озірскіму. Сваё выступленне прамоўца прысвячае патрыятычны і правільнае дэкаў Беларускага мастацтва ў Маскву. Тав. Озірскі гаворыць аб тым, што ірака з'явіцца сапраўдным святам працоўных ордэнаснай рэспублікі, дэманстраванай росквіту мастацтва і культуры, дасягнутыя Беларускай народам сонцам Сталінскай Канстытуцыі.

Тав. Озірскі пакрывацца, што асцягваюцца на бюджэт на асвету і культуру яшчэ раз сведчаць аб вялікіх клопатах партыі Леніна — Сталіна аб савецкай інтэлігенцыі. На развіцц мастацтваў Савецкай Беларусі ў 1939 годзе было асцягваюцца на 23.030 тыс. рублёў, а ў 1940 годзе, апрача выдаткаў на дэкаў, асцягваюцца 31.744 тыс. рублёў.

У заключэнні сваёй прамовы тав. Озірскі запірае Сесію, што работнікі мастацтваў рэспублікі з чысь задуць пачотны азнак перад грамадствам чырвонай стацыі, перад вялікім Сталіным.

Дэпутат А. І. Кривоускі ў сваёй прамове спытаўся на пытанніх выканання рашэнняў XVIII з'езда ВП(б) на выкарыванню масловых рэсурсаў. Ён расказвае аб багатых раёнах Вілейскай абласці, якія багаты раёна Вілейскай абласці.

Аб вялікіх поспехах, дасягнутых у сацыялістычным будаўніцтве за 7 месяцаў савецкай улады, гаворыць у сваім выступленні дэпутат С. І. Царэнін (Баранавіцкая акруга). Працоўныя ахвотна абзеданы БССР працягваюць на ўсіх участках работы творчы энтузіязм і сапраўдны

ЧАЦВЕРТАЯ СЕСІЯ ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

ДЗЯРЖАЎНЫ БЮДЖЭТ БЕЛАРУСКОЙ СОВЕЦКАЙ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЙ РЭСПУБЛІКІ НА 1940 ГОД І ВЫКАНАННЕ ДЗЯРЖАЎНАГА БЮДЖЭТА БССР ЗА 1939 ГОД

Даклад Народнага Камісара Фінансаў БССР тав. СЦЯПАНАВА І. З.

ТАВАРЫШЫ ДЭПУТАТЫ!

Совет Народных Камісараў Беларускай ССР уносіць на ваша зацвярджэнне дзяржаўны бюджэт БССР на 1940 год па даходах у суме 2.167.220 тыс. рублёў і па расходах — 2.160.743 тыс. рублёў.

Адначасова прадастаўляюцца на ваша зацвярджэнне справаздача аб выкананні дзяржаўнага бюджэта БССР за 1939 год.

Дзяржаўны бюджэт Беларускай ССР на 1940 г., як і дзяржаўны бюджэт нашай вялікай Савецкай Саюза, прыняты аднагалосна VI Сесіяй Вярхоўнага Савета БССР, з'яўляюцца бліскучым паказчыкам далейшага росквіту ўсіх галін нашай сацыялістычнай народнай гаспадаркі, культуры і дорабрыту савецкага народа, паказчыкам росту магутнасці і абароназдольнасці краіны сацыялізма.

Дзяржаўны бюджэт БССР на 1940 г. з'яўляецца гіганцкай фінансавай праграмай трэцяга года трэцяй Сталінскай пяцігодкі, складзенай у поўнай адпаведнасці з народна-гаспадарчым планам развіцця народнай гаспадаркі на 1940 год і накіраванай на ажыццяўленне гістарычных заданняў будаўніцтва камуністычнага грамадства ў нашай краіне.

Устойлівасць бюджэта ССР тлумачыцца тым, што гэта — бюджэт сацыялістычнай дзяржавы, пабудаванай вялікім героем і працавітам вялікай савецкай народнай арміі і працавіцамі партыі Леніна — Сталіна, пад мудрым вадцельствам прадаўжальніка справы Леніна, нашага любімага і роднага таварыша Сталіна. (Бурныя апладысменты).

Наш бюджэт грунтуецца на велізарных дасягненнях нашай сацыялістычнай гаспадаркі, на росце нашага багатства.

Бюджэты капіталістычных краін характэрны велізарнымі дэфіцытамі, якія ў апошнія годны дасягаюць каласальных размераў, асабліва ў імперыялістычных краінах, шалёна ўшугваючы чалавечтву ў другую імперыялістычную бойню.

Капіталістычныя краіны свае бюджэты палкам ператварылі ў бюджэты вайны, у бюджэты найжорстэйшага падатковага гніту на працоўныя масы, у бюджэты збыцця рабочага класа і працоўнага сялянства. Асноўнымі даходнымі крыніцамі бюджэтаў капіталістычных краін з'яўляюцца прамыя і ўкосныя падаткі на працоўных.

183-мільярды бюджэт Савецкага Саюза — гэта бюджэт народнай гаспадаркі. Больш 160 мільярдаў, або да 90 проц. даходаў сацыялістычнага бюджэта 1940 г., складаюць даходы ад нашай сацыялістычнай народнай гаспадаркі.

Паступленне іх у бюджэт забяспечваецца на далейшым росце прамысловасці, сельскай гаспадаркі, транспарта і тавараабароту.

Звыш 100 мільярдаў рублёў па бюджэту ў 1940 г. Савецкі ўрад накіраваў на развіццё народнай гаспадаркі і сацыяльна-культурнага мерапрыемстваў. У адпаведнасці з рашэннямі XVIII з'езда ВКП(б) і ўказаннямі праўдараў працоўнага народа таварыша Сталіна (бурныя, прыемныя апладысменты) ад значных пашырэння ўкладаннях для ўзростага пашырэння нашай сацыялістычнай прамысловасці, праграма капіталаўкладанняў 1940 года ў суме 36,1 млрд. рублёў забяспечваецца бюджэтным фінансаваннем у суме 67,5 проц. і на 32,5 проц. уласнымі сродкамі гаспадарчых арганізацый.

Гэтыя лічбы яшчэ раз сведчаць аб велізарным значэнні нашага бюджэта ў справе сацыялістычнага будаўніцтва ў нашай краіне.

У магутным росце нашай краіны, ва ўсіх нашых дасягненнях у развіцці народнай гаспадаркі, культуры, дорабрыту працоўных і абароннай магутнасці радзімы дзяржаўнаму бюджэту належыць адна з галоўных ролей.

Таварышы дэпутаты, увесь савецкі народ, наша партыя і ўрад ні на адну мі-

нуту не забываюць аб тым, што мы знаходзімся ў капіталістычным акружэнні і пільным увагай абароназдольнасці нашай краіны ўзглядаюць неабходную ўвагу. Мы павінны быць гатовы сустрэць ва ўсеабараненні любую нечаканасць. Прынятыя VI Сесіяй Вярхоўнага Савета БССР 57 мільярдаў рублёў асінгаваныя на бюджэту на 1940 год на ўмацаванне абароназдольнасці нашай краіны не толькі дэпутаты-паліткі народнага БССР, а ўвесь 183-мільённы народ Савецкага Саюза сустрэў з вялікай любоўю, радасцю і задавальненнем.

Наш народ добра ведае, што ад гэтага, ад магутнасці нашай дорабрытай Чырвонай Арміі і Чырвонага Ваенна-Марскога Флота, залежыць яго мірная праца, радаснае жыццё.

Гэтыя асінгаванні на абарону забяспечыць нашай магутнай Чырвонай Армія, якая накрыла сабе неўвядальнай славай у баях з ворагамі радзімы, далейшае аснашчэнне ўсіх родаў войск найвышэй, складанай ваеннай тэхнікай, гарматамі, новымі баявымі танкамі, самалётамі, караблямі, зробіць Чырвоную Армію непрыступнай крэпасцю краіны сацыялізма — бацькаўшчыны савецкага пралетарыята.

17 верасня 1939 года наша дорабрытай Чырвонай Армія, выконваючы волю савецкага народа, вызваліла працоўных Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны з-пад гнёту польскіх панцоў. Зараз працоўныя Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны, разам з усім вялікім савецкім народам, будуць сваё бяспаславае сацыялістычнае грамадства. Вялікая сям'я народаў БССР павялічылася на 13 млн. чалавек. А «Савецкая Беларусь» — як гэта сказаў тав. Молатаў у сваім дакладе аб XII гадавіне Кастрычніцкай рэвалюцыі на ўрачыстым пасяджэнні Маскоўскага Савета 6 лістапада 1939 г. — павялічылася па сваёй тэрыторыі і насельніцтву амаль у два разы і зрабілася дзяржавай з 10-мільённым насельніцтвам, чаго не маюць многія еўрапейскія дзяржавы. Аз гэтага часу пакладзены канец расчлененню беларускага народа. На ўсёй тэрыторыі Беларускай народ аб'яўлена ў адно палае, і можна пяпер сказаць, што Беларусь поўнасьцю з'еднаная.

Народы заходніх абласцей Беларусі з вялікім захапленнем і энтузіязмам узгаіся за будаўніцтва свайго жыцця пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі.

Сваю любоў і адданасць справе камунізму, партыі Леніна — Сталіна працоўныя Заходняй Беларусі прадэманстравалі ў час выбараў у Народнае Сабранне і выбараў у Вярхоўны Совет ССР і Вярхоўны Совет БССР, якія праводзіліся на аснове самага дэмакратычнага ў свеце выбарчага закона, на аснове Сталінскай Канстытуцыі.

24 сакавіка 1940 года працоўныя заходніх абласцей БССР аднадушна аддалі свае галасы за кандыдатаў сталінскага блока камуністаў і беспартыйных. У вярхоўныя органы дзяржаўнай улады ССР і БССР працоўныя выбралі сваіх лепшых сямноў, адданых барацьбітоў за справу Леніна — Сталіна, за справу будаўніцтва камунізму.

Увесь той цяжкі кашмар, у якім жылі працоўныя Заходняй Беларусі, згінуў наважна. Над спіной селяніна Заходняй Беларусі больш не ўзнімаецца бізун панскай Польшчы.

Вызвалены працоўны народ Заходняй Беларусі і Заходняй Украіны актыўна далучыўся да будаўніцтва сацыялізма ў нашай краіне, актыўна і творча змагаецца разам з усім савецкім народам за далейшыя поспехі ў развіцці сацыялістычнай гаспадаркі, культуры і дорабрыты, за далейшае ўмацаванне абароназдольнасці краіны сацыялізма, за ўмацаванне нашай дорабрытай Чырвонай Арміі, Арміі, якая абараняе мірную працу савецкага народа па будаўніцтву камуністычнага грамадства ў нашай краіне.

Вынікі выканання дзяржаўнага бюджэта БССР за 1939 год

Мінулы 1939 год быў годам далейшага росквіту народнай гаспадаркі і культуры Беларускай ССР, ад неадрыўнай часткі нашай вялікай Савецкай Саюза. Беларуска ССР, як і ўжо азначыў вышэй, павялічылася як па сваёй тэрыторыі, так і па насельніцтву амаль у два разы. Беларуска народ зараз з'еднан у адзінае цэлае і разам з усім народам Саюза ССР будуюць камуністычнае грамадства.

За 1939 г. валавая прадукцыя прамысловасці БССР (на ўходных абласцях) вырасла ў параўнанні з 1938 годам на 6,9 проц., у тым ліку Наркамата масювавай прадукцыі прамысловасці — на 34,4 проц., Наркамата мясцовай прамысловасці — на 12,6 проц. Сабран узросты ўраджай на палях сацыялістычнай сельскай гаспадаркі БССР. Значна павялічыліся заробкі рабочых і служачых, узраслі даходы калгаснікаў. Калгасы сталі большвышнікімі, а калгаснікі заможнымі.

Гэтыя поспехі Беларуска ССР дасягнулі ў выніку велізарнай дапамогі вялікага гераніка рускага народа народу савецкай Беларусі, разгону трафіска-бухарынскай банды і ў выніку штодзённых палкаў партыі Леніна — Сталіна, нашага ўрада і асабіста вялікага Сталіна. (Апладысменты, усе ўстаюць).

Рост народнай гаспадаркі, культуры і дорабрыту працоўных ССР за 1939 г.

(у тыс. руб.)

Table showing income and expenses of the state budget for 1939. Columns include 'Усяго даходаў', 'У тым ліку:', 'а) падатак з абароту', 'б) адлічэнні ад прыбыткаў', 'в) надходны падатак і інш. падаткі з прадпрыемстваў і арганізацый', 'г) падаткі і зборы з насельніцтва', 'д) дзяржаўныя пазыкі, якія рэалізуюцца сярод насельніцтва', 'е) даходы мясцовых бюджэтаў па месювых крыніцах паступлення'. Values range from 1.319.634 to 197.663.

Прыведзеныя лічбы выканання бюджэта паказваюць, што рашучымі даходнымі артыкуламі бюджэта з'яўляюцца падатак з абароту і адлічэнні ад прыбыткаў гаспадарчых арганізацый. У 1939 г. пераважна падатак з абароту на 69,1 млн. рублёў — на 10,6 проц. Гэта безумоўна вынік росту вытворчасці і тавараабароту. Па адлічэннях ад прыбыткаў у бюджэт перададзена 3.947 тыс. рублёў — 1,6 проц. супроць планавай сумы.

Прытым, пасобныя наркматы не выканалі абавязальнасць перад бюджэтам на адлічэнні ад прыбыткаў 3.997 тыс. руб. Народны камісарыят лясной прамысловасці — 3.806 тыс. руб. і Народны камісарыят мясцовай прамысловасці — 3.873 тыс. рублёў.

Гэта сведчыць аб тым, што планавыя наркматы не выкананы сваім пачынам накіраваным, у выніку невыканання заданняў на выпуску прадукцыі і на зніжэн-

ню сабекошту прадукцыі дапускалі безгаспадарчыя расходы, якія па асобным прадпрыемствам прыводзілі не толькі да недавыканання планаў накіраваных, а нават да стварэння ўтраты.

Недывыканан на 14,5 проц. у 1939 г. і план паступленняў у даход бюджэта адлічэнняў ад дзяржаўных пазык, рэалізаваных сярод насельніцтва.

Прыведзеныя факты недавыканання асобных даходных артыкулаў бюджэта, пры перавыкананні даходнай часткі бюджэта ў цэлым, гавораць аб тым, што мы мелі вялікія рэзервы даходаў і пры поўным і свечасовым выкананні іх мелі-б вялікую магчымасць у ажыццяўленні дадатковых ўкладанняў у развіццё народнай гаспадаркі і культуры Беларускай ССР у 1939 годзе.

Як і ўжо сказаў, расходная частка бюджэта выканана ў 1939 годзе на 102,8 проц.

Па асноўных групах расходаў бюджэт выканан у наступных сумах:

Table showing budget expenses for 1939. Columns include 'Усяго расходаў', 'У тым ліку:', 'а) расходы на народную гаспадарку', 'б) на сацыяльна-культурныя мерапрыемствы', 'в) на ўтрыманне органаў упраўлення апарата і судовых устаноў'. Values range from 1.346.986 to 122.056.

У параўнанні з 1938 г. у 1939 г. сродкаў на фінансаванне народнай гаспадаркі расходавана з бюджэта больш на 65.227 тыс. руб. Толькі па прамысловасці ў 1939 г. расходавана з бюджэта 111.816 тыс. руб. — больш на 33 млн. рублёў супроць 1938 года. Укладанне бюджэтных асінгаванняў у народную гаспадарку рабілася галоўным чынам на капіталаўкладанні — расшырэнне асноўных сродкаў вытворчасці — 50.777 тыс. руб., на пашырэнне абаротных сродкаў гаспадарчых арганізацый — 46.022 тыс. руб. і на дзяржаўную дапамогу па асобных галінах гаспадаркі — 59.803 тыс. рублёў.

З агульных асінгаванняў на сацыяльна-культурныя мерапрыемствы ў суме 931.039 тыс. рублёў па асету было расходавана 606.211 тыс. руб. і на ахову здароўя працоўных — 245.746 тыс. руб., гэта значыць больш асінгаванняў 1938 года па асете — на 53,5 млн. руб. і на ахове здароўя — на 38 млн. руб. Па расходах на ўтрыманне органаў дзяржаўнага кіравання дапушчаны значныя перарасходы, і ў тым ліку частка гэта перарасходу з'яўляецца вынікам пра-

мога парушэння асобнымі выканаўчымі камітэтамі абласцей і раёнаў лімітаў ўраўнаважанага расходаў, зацверджанага для іх вышэйстаячымі закопадаўчымі і выканаўчымі органамі.

Выканаўчыя камітэты абласцей і раёнаў, наркаматы і цэнтральныя ўстановы павінны звярнуць самую сур'езную ўвагу на аэканомнае расходванне сродкаў па ўтрыманні свайх апаратаў. Божны кіраўніц павінны памятаць ўказанні В. І. Леніна аб тым, што расходы на ўтрыманне апарата павінны быць самымі мінімальнымі. Усе мы павінны абвясціць рашучую барацьбу з парушэннем дзяржаўнай бюджэтай дысцыпліны.

Каласальныя ўкладанні ў развіццё народнай гаспадаркі, культуры і дорабрыту працоўных мас, якія былі зроблены ўрадам БССР з бюджэта БССР у 1939 годзе, поспехі, дасягнутыя за 1939 год у развіцці народнай гаспадаркі і культуры БССР, з'яўляюцца ўсяго Беларускага народа пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі стварылі самага найлепшых умоваў для далейшага росквіту жыцця народаў, для далейшага росту дзяржаўнага бюджэта БССР.

Дзяржаўны бюджэт БССР на 1940 год

Таварышы дэпутаты! Дзяржаўны бюджэт Беларускай ССР на 1940 год VI Сесія Вярхоўнага Савета Саюза ССР зацвердзіла па даходах і расходах у суме 2.144.597 тыс. руб.

У параўнанні з планам 1939 года дзяржаўны бюджэт БССР узрасце ў 1940 годзе на 825 млн. руб. Такі велізарны рост аб'ёму дзяржаўнага бюджэта БССР на 1940 год нам усім вядомы, ён з'яўляецца вынікам тых велізарных ўкладанняў у развіццё народнай гаспадаркі БССР і асабіста ў яе заходняй абласці.

Совет Народных Камісараў БССР, разглядаючы бюджэт на 1940 год па асобных артыкулах даходаў і расходаў, уда-

кладзіў яго і ўносіць на ваша зацвярджэнне ў суме 2.167.220 тыс. рублёў.

Дзяржаўны бюджэт БССР складзены як па даходах, так і па расходах у поўнай адпаведнасці з планам развіцця народнай гаспадаркі і культуры БССР на 1940 г.

У бюджэце поўнасьцю знойдзіце сааб ажыццяўленне рашэнні XVIII з'езда ВКП(б) па народна-гаспадарчым плане развіцця краіны сацыялізма, поўнасьцю ўлічаны рашэнні партыі і ўрада аб усмерным развіцці народнай гаспадаркі і культуры заходніх абласцей нашай адпаведна Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.

Даходы дзяржаўнага бюджэта на 1940 год

Агульны аб'ём даходаў дзяржаўнага (рэспубліканскага і мясцовага) бюджэта БССР на 1940 год складае — 2.167.220 тыс. руб., у тым ліку — даходы рэспубліканскага бюджэта 1.691.330 тыс. руб. і даходы бюджэтаў мясцовых саветаў па

месювых крыніцах паступленняў — 475.890 тыс. руб. Састаў даходаў дзяржаўнага бюджэта БССР на 1940 год па асноўных даходных артыкулах у параўнанні з 1939 годам характарызуецца наступнымі лічбамі:

Table showing income sources for the state budget in 1940. Columns include 'Усяго даходаў', 'У тым ліку:', 'а) падатак з абароту', 'б) адлічэнні ад прыбыткаў', 'в) надаткі і зборы з насельніцтва', 'г) дзяржаўныя пазыкі, рэалізаваныя сярод насельніцтва', 'д) падатковы падатак з прадпрыемстваў і арганізацый і падатак з не-таварных апераций'. Values range from 1.414.673 to 96.711.

Гэтыя лічбы паказваюць, што асноўнай даходнай крыніцай нашага бюджэта з'яўляецца наша сацыялістычная дзяржаўная і грамадская народная гаспадарка, а

яго асноўнымі даходнымі паступленнямі з'яўляюцца падатак з абароту і адлічэнні ад прыбыткаў.

Падатак з абароту

Падатак з абароту ў бюджэце БССР па 1940 год займае асноўнае месца. Паступленне яго ў бюджэт прадугледжана ў суме 780.081 тыс. руб.

Больш на 61 млн. руб. супроць паступленняў у 1939 годзе.

Забяспечанне паступленняў у бюджэт падатку з абароту ў размерні — 780.081 тыс. руб. патрабуе ад фінансавых работнікаў — у першую чаргу, а таксама ад мясцовых саветаў і гаспадарчых арганізацый забяспечыць у 1940 годзе паступленне агульнага кантынгента падатку з абароту ў суме 3.656,5 млн. руб., гэта больш выканання 1939 года на 1.041,2 млн. руб.

Такі рост падатку з абароту па агульнаму кантынгенту базіруецца на росце прадукцыі нашай прамысловасці, на росце тавараабароту.

Валавая прадукцыя прамысловасці ў 1940 годзе ўзрастае супроць выканання 1939 года на 478 млн. руб., а тавараабарот — на 947 млн. руб. Значыць, выкананне плана падатку з абароту будзе залежыць поўнасьцю ад выканання плана выпуску прадукцыі і плана тавараабароту, а таксама ад паліпшэння работы фінансавых арганізацый у частцы ўзмацнення кантроля над свечасовым і поўным паступленнем плацяжоў па падатку з абароту ў бюджэт.

План (гаданы) кантынгента падатку з абароту ў 1939 годзе выканан на 110

проц. Перавышэнне сума — 237 млн. руб. Базы для перавыканання плана з'яўляюцца перавыкананне радам галін народнай гаспадаркі БССР сваіх планаў вытворчасці, а таксама перавыкананне плана тавараабароту. План рознічнага тавараабароту па БССР (уключаючы і вааробароту) у 1939 годзе выканан — на 107,7 проц.

Аднак пры агульным перавыкананні плана кантынгента падатку з абароту на 10 проц., па асобных галінах гаспадаркі ён астаўся значна недавыкананым.

Такія галіны, як спіртвадочная, масла-рабочая, рыбная, скрабубочная, нафтавая і ўніверсальная, недадалі дзяржаве па падатку з абароту 25,4 млн. руб.

Паміма гэтага, праведзенымі рэвізіямі і правяркамі фінансавы ў 1939 годзе ўстаўляліся вялікія сумы абароту гаспадарчых арганізацый, якія па сутнасці былі ім не паказаны да абкладання падаткам з абароту.

Фінансавыя органы павінны прыняць самыя рашучыя меры на ўзмацненню кантроля над паступленнямі падатку з абароту ў бюджэт. Самым дэталёвым парадкам павінны правяраць падатковыя справаздачы гаспадарчых арганізацый, рабіць правэркі і рэвізіі на месцах. Прыняць рашучыя меры да ліквідацыі нядаждкі на падатку з абароту, якая, як правіла, з'яўляецца вынікам недасціжна-аванасці гаспадарчых арганізацый.

Адлічэнні ад прыбыткаў

Значна месца ў даходах дзяржаўнага бюджэта 1940 года належыць адлічэнням ад прыбыткаў дзяржаўных прадпрыемстваў і ў 1940 годзе адлічэнняў ад прыбыткаў у рэспубліканскі бюджэт павінна паступіць 388.815 тыс. руб., на 115.098 тыс. руб. больш супроць выканання 1939 года.

Асновай тагата росту адлічэнняў ад прыбыткаў у бюджэт з'яўляюцца рост пачынаюцца дзяржаўных прадпрыемстваў на базе росту вытворчасці прадукцыі, далейшага росту прадукцыйнасці прыпы, азнамі ў расхоўванні матэрыялаў, а таксама заданне па зніжэнню сабекошту прадукцыі.

Задача гаспадарніцка-па-бавоўму выконваць указанні XVIII з'езда ВКП(б) і тав. Молатава аб тым, каб берачы народнае дабро і абыходна з ім па-гаспадарску, захоўваць аэканомію ў расходах і на справе берачы народную каеечку.

Аднак сёння прыхотліва гаварыць, што не ўсе гаспадарнікі справіліся з гэтай задачай. Не ўсе гаспадарнікі і гаспадары наркматы акуратна выконваюць свае абавязальнасць перад бюджэтам у частцы адлічэнняў ад прыбыткаў.

За 1939 год бюджэт недатрымаў адлічэнняў ад прыбыткаў.

Прадпрыемствы Наркамата мясцовай прамысловасці недатрымаў больш за 3.873 тыс. руб., лясной прамысловасці — 3.806 тыс. руб., лёткай прамысловасці — 3.997 тыс. руб. Гэты недароб атрымаўся толькі таму, што паміж і іншымі наркматамі не выканалі сваіх вытворчых праграм і заданняў па зніжэнню сабекошту.

У той час, калі аналіз балансаў за 1939 год і правэрка пасобных грустаў паказваюць, што наркматы і дзяржаўныя прадпрыемствы мелі безумоўна ўсе магчымыя акуратна выконваць свае абавязкі, аднак яны па накіраванню і зніжэнню сабекошту прадукцыі да гэтага часу дапускаюць страты ў вытворчасці і безгаспадарчыя расходы. Дэлегаты на 2-й Сесіі Вярхоўнага Савета БССР справядліва ўказ-

валі на недахопы ў рабоце асобных гаспадарчых наркматаў па навадзённым рэжыму эканоміі ў расходных сродках. Справаздачы сведчаць, што гэтыя недахопы нічо не ліквідавалі. К прыкладу — шкляная прамысловасць Народнага камісарыята лёгкай прамысловасці зрабіла перарасход та сабекошту ў суме 3.543 тыс. рублёў. Заслугоўваючы увагі вынікі гаспадарчай дзейнасці за 1939 год на Наркамлеу. У 1939 годзе Наркамлеу сваю вытворчую праграму не выканалі, дапусцілі перарасход па сабекошту лясной прадукцыі ў суме 21.796 тыс. рублёў.

Страты ад звышпачынаў матэрыялаў па закладках прамысловасці склалі 1.264 тыс. руб. Наркамлеу павінен па-большав-лькі адбярэць вынікі свай гаспадарчай дзейнасці, зрабіць усё неабходнае з гэтага вынамі.

Таксама праўдзена безгаспадарчасць у асобных прадпрыемствах Наркамата харчовай прамысловасці. Бездотрыг у 1939 годзе дапусціў перарасход па сабекошту 1.412 тыс. руб., тарны завод — 432 тыс. руб. Страты ад браку складалі 235 тыс. руб. і розныя штрафы — 741 тыс. руб. і т. д. Не дапусціць гэтых безгаспадарчых расходаў, Наркамхарчпром значна больш мог бы перавыканаць свой план накіраваных.

Факты безгаспадарчасці маюць месца і па іншых наркматах, і гэта яшчэ раз паказвае, што наркматы і дзяржаўныя прадпрыемствы мелі безумоўна ўсе магчымыя акуратна выконваць свае абавязкі, аднак яны па накіраванню і зніжэнню сабекошту прадукцыі да гэтага часу дапускаюць страты ў вытворчасці і безгаспадарчыя расходы. Дэлегаты на 2-й Сесіі Вярхоўнага Савета БССР справядліва ўказ-

валі на недахопы ў рабоце асобных гаспадарчых наркматаў па навадзённым рэжыму эканоміі ў расходных сродках. Справаздачы сведчаць, што гэтыя недахопы нічо не ліквідавалі. К прыкладу — шкляная прамысловасць Народнага камісарыята лёгкай прамысловасці зрабіла перарасход та сабекошту ў суме 3.543 тыс. рублёў. Заслугоўваючы увагі вынікі гаспадарчай дзейнасці за 1939 год на Наркамлеу. У 1939 годзе Наркамлеу сваю вытворчую праграму не выканалі, дапусцілі перарасход па сабекошту лясной прадукцыі ў суме 21.796 тыс. рублёў.

